

[Skriv inn tekst]

Rosacea

Informasjon til pasienter

Utarbeidet av dr. med Tor Langeland

Spesialist i hudsykdommer

Denne informasjon er ment brukt i sammenheng med en konsultasjon og den informasjon som er gitt der. Den kan ikke uten videre benyttes uten konsultasjon.

Dokumentet er beskyttet etter Åndsverksloven og kan ikke publiseres eller benyttes i kommersiell sammenheng uten forfatterens eksplisitte samtykke.

Hva er rosacea?

Rosacea er vanlig forekommende hudsykdom som vises som et utslett i ansiktet, mest fremtredende i ansiktet konvekse flater. Overleppe og øyehuler vil ikke være affisert. Utslettet består av rødme, synlige blodårer (cuprose) og kviselignende, røde knuter, med eller uten pussdannelse. Hvilke av disse funn som dominerer hos den enkelte pasient, kan variere mye. En spesiell variant er tilstanden rhinophym, der distale del av nesen blir knutet fortykket og rød. Dette sees mest hos menn.

Noen pasienter med rosacea har affeksjon av øynene. Dette arter seg som at øynene blir rød og irriterte, som om det er rusk i dem.

Årsaken til sykdommen er ukjent. Trolig medvirker flere faktorer. Det antas at hyperreaktivitet i ansiktets blodkar er sentralt. Utslettet oppstår oftest hos personer som har lett for å rødme.

Mange har hatt lett for å rødme helt fra ungdommen. Ofte er det flere i samme slekt som har sykdommen, noe som indikerer at arv er av betydning. Bakterier som normalt finnes på hudens overflate, ser ut til å medvirke til betennelsen i utslettet.

Rosacea oppstår gjerne fra 30-40-årsalderen eller senere og er hyppigere hos kvinner enn menn. Sykdommen er kronisk, men forløpet kan svinge med lange perioder hvor behandling ikke er nødvendig.

Rosacea kan blusse opp av varme og sol. Utover sommeren kan det bli bedre. Alkohol vil også kunne forsterke rødmen. Noen matvarer synes å kunne utløse reaksjonen, men viktigere enn hva man spiser eller drikker, er trolig temperaturen på den som inntas. Varme forsterker utslettet.

Kortisonkremer vil også kunne forverre utslettet og skal ikke brukes.

Behandlingen har som mål å redusere betennelsen i huden, slik at huden blir mindre hissig. Det er flere alternativer:

Lokalbehandling

Finacea gel, Skinoren og et mildt bakteriedrepende stoff. Kremene virker regulerende på hudens bakteriesammensetning. Virkningen kommer først etter 2 til 4 ukers behandling, av og til senere.

Rosex krem inneholder stoffet metronidazol, som er

Mange kan i tillegg ha nytte av å bruke en rensekrem om kvelden.

Systemisk behandling

I mange tilfeller kan det være aktuelt å bruke tabletter, særlig hvis utslettet er aktivt og plagsomt. Det er flere alternativer.

Tetralysal eller et annet tetracyclin er mest brukt. Dette er et antibiotika som ofte har meget god effekt på utslettet, særlig hvis utslettet er preget av kviselignende knuter i huden. Effekten kommer gjerne i løpet av 2 til 4 uker. Når bedringen er tydelig, kan dosen halveres, og i noen tilfeller kan lavere dose enn dette også være tilstrekkelig. Bivirkningene er først og fremst kvalme og litt urolig mage. I de fleste tilfeller går det over etter noen dager. Kvinner kan få sopp i skjeden. Det skyldes endring i skjedens bakterier, og behandles med Canesten vegetorie (reseptfritt). Man kan starte og slutte med tablettbehandling etter behov. For å forebygge tilbakefall er det lurt å fortsette med lokalbehandling.

Ery-max kapsler er et alternativ, hvis tetracyclin ikke kan brukes. Dette er også et bredspektret antibiotikum og har stort sett samme virkninger og bivirkninger som tetracycliner.

Oracea er et preparat som kom på markedet i slutten av 2013. Preparatet inneholder doxylin, som er et antibiotisk middel, men dosen er så lav at det ikke fungerer som et antibiotikum.

Virkningen er at det hemmer betennelsen i huden. Fordelen er at et ikke påvirker bakteriefloraen i tarmen eller i skjeden.

Tablettbehandling av rosacea skal ikke brukes dersom du er eller kan komme til å bli gravid.

[Skriv inn tekst]

Laserbehandling

Hvis det er mange synlig blodårer i huden, for eksempel på nesen eller i kinnene, kan karlaserbehandling hjelpe. Behandlingen fjerner det meste av slike blodårer, uten at det blir arr. Behandling med tabletter eller kremer, vil ikke fjerne blodårene, så hvis blodårene er fremtredende, kan laserbehandling være et egnet tiltak. Erfaringen er også at karlaserbehandling kan gjøre at sykdommen blir mindre aktiv.

Karlaserbehandling gjøres bl.a. av Hudklinikken (Dr. Jon Langeland) Se eventuelt www.Hudklinikken.

Forfatter: Tor Langeland. Må ikke publiseres uten tillatelse av forfatteren.

[Skriv inn tekst]

Laserbehandling

Hvis det er mange synlig blodårer i huden, for eksempel på nesen eller i kinnene, kan karlaserbehandling hjelpe. Behandlingen fjerner det meste av slike blodårer, uten at det blir arr. Behandling med tabletter eller kremer, vil ikke fjerne blodårene, så hvis blodårene er fremtredende, kan laserbehandling være et egnet tiltak. Erfaringen er også at karlaserbehandling kan gjøre at sykdommen blir mindre aktiv.

Karlaserbehandling gjøres bl.a. av Hudklinikken (Dr. Jon Langeland) Se eventuelt www.Hudklinikken.

Forfatter: Tor Langeland. Må ikke publiseres uten tillatelse av forfatteren.